

løb omtrent saaledes: Da Jernbanekommissionen har vedtaget, at der skal anlægges et Bassin i Sønden for det nuværende Kalkbrænderibassin, saa skal Veien lægges der og der. Der skulde altsaa være et Bassin, som Jernbanekommissionen havde vedtaget, uden at Havneraadet var spurgt; det er et Eksempel, jeg nævner som et af mange. Det er rent tilfældigt, saavidt jeg kan skønne, hvad man spørger Havneraadet om, og hvad man ikke spørger det om. Den Ordning, som blev vedtaget for Havnen i 1858, var ikke en Ordning for, som den høitærede Minister sagde, en temmelig stor Administration; det er nemlig det, der er Forskjellen mellem den nuværende og den den Gang eksisterende Havneadministration. Den Gang dreiede det sig om årlige Beløb af mindre end 40,000 Rblr., endnu i Marts 1862 var Beløbet 40,000 Rblr., men Budgettet for 1890 lyder paa 1,900,000 Kr., derfor er det ingenlunde givet, at hvad der kunde passe den Gang, kan passe paa de nuværende Forhold. Jeg har ikke saa meget anset ober, at Afgjørelsen saa hos Indenrigsministeren, det har jeg ikke hørt saa meget imod, men jeg har anset ober, at der ikke helt igjennem har været Offentlighed tilstede med Hensyn til, hvad der er passeret i Havnens Anliggender. Havneraadets Møder ere fuldstændig hemmelige, og der maa Sittet aabenbares derom. Der har været vaaget med en ofte yderst komisk Jalousi ober, at ikke nogle af Havnevesenets Anliggender kom til Offentlighedens Kundskab. End ikke Kjøbenhavns Magistrat maatte driste sig til at spørge i saa Henseende. Der foreligger endog en Skrivelse fra Indenrigsministeriet — jeg huster ikke, om det ikke var i April 1876 — hvori Magistraten paa Forhaand saar en Paamindelse om, at den ikke maa spørge om Noget angaaende Havneraadet — og det var Kjøbenhavns stikkelige Magistrat, som ikke pleier at være næsvis.

Naar den høitærede Minister selv finder Alt, hvad der er gjort i Havnens Anliggender, fyldestgjørende, tilstrækkeligt, saa skulde jeg gerne under almindelige Forhold tillægge den høitærede Indenrigsministers Dom stor Vægt; men naar en Mand skal domme over sin egen Administration, som han selv har Ansvar for, ligger det i Sagens Natur, at hans Dom ikke har den Vægt, som den har under andre Forhold.

Min ærede Nabo (Køefoed) mente, at det vilde have været mere logisk, om jeg havde stillet Forslag om, at Forandring i Havnebestyrelsens Ordning skulde indtræde, for Frihavnsanlægget paabegyndes. Det negter jeg slet ikke, og hvis Noget kan stille mig i Udset, at et saadant Forslag vil gaa

igjennem, vil jeg stille det stieblikkelig, men jeg ønsker ikke at være mindre moderat end nødvendigt. Derfor har jeg holdt mig til at stille Forslag om, at Frihavnen vel skal bygges, men den skal ikke tages i Brug, forinden Havnens Bestyrelse er ordnet.

Den høitærede Minister bemærkede til den foreslaaede § 10, at de Bestemmelser, der skulde træffes i Lovgivningen, som maatte være nødvendige i Henseende til Indførsel af Varer fra Frihavsterritoriet, kun skulde gjælde for Indførsel af Varer fra Industriterritoriet. Men det er dog noget en Misforstaaelse; thi der bliver mange Bestemmelser at træffe i saa Henseende. Jeg indrømmer, at efterat Udvalgets Forslag under Nr. 1 er vedtaget, er det mindre nødvendigt end før; thi Loven indeholdt jo ingensomhelst Definition af, hvad der forstås eller skulde forstås ved en Frihavn. Det var der Ingen, der kunde sige, og det har vist sig ved Diskussion i Pressen og andre Steder, at der har hersket meget vage Begreber i saa Henseende. Der kunde f. Ex. være meget stor Tvivl om, hvorvidt det var berettiget at føre Varer fra Handelsfrihavnen ind i Toldterritoriet paa Kreditoplag eller ikke, om, hvilke Varer der kunde føres gjennem Toldterritoriet for at gaa fra Frihavnen til Dele af den gamle Havn, og lignende. Jeg skal som sagt indrømme, at efterat Udvalgets Endringsforslag til § 1 er vedtaget, ere slike Bestemmelser mindre nødvendige end tidligere; men jeg tror ikke, det kan skade, at det vedtages endnu, at der maa tages Bestemmelser i Lovgivningen om, hvorledes Indførsel af Varer fra Frihavsterritoriet i det Hele skal kunne foregaa.

Ranjer: Det er fremhævet, at der er en Lighed mellem Mindretallets Endringsforslag under Nr. 19 og det af det ærede Medlem for 8de Kreds (Breinholt) stillede Endringsforslag Nr. 7; en saadan Lighed er ganske vist ogsaa til Stede, idet begge Forslag gaa ud paa ved Lov at faae en anden Ordning af Havnevesenet end den nuværende. Men ved Siden af denne Lighed er der ogsaa en væsentlig Forskjel, som jeg skal tillade mig at fremhæve, idet Endringsforslaget Nr. 7 stiller Ordningen som en Betingelse for Havneavgiftens Ophør. Nu anser jeg den Udset, der er stillet os i Henseende til Havneavgiftens Ophør, for et særdeles vigtigt Punkt paa den forelagte Lov, og det vilde gjøre mig meget ondt, om Vedtagelsen af dette Forslag skulde kunne udsætte Ophøret af denne Afgift. Havneavgiften har ganske sikkert gjort væsentlig Nytte. Havnevesenet har ved den været i Stand